

TILL PARGAS STADSSTYRELSE

BEGÄRAN OM OMPRÖVNING

I. ÄRENDE Tjänsteinnehavarbeslut 586/14.02/2025, 18.6.2025

II. PARTER

Sökande Sundqvist Investments Oy Ab
Skepparegatan 19
10940 Hangöbyn

**Sökandens ombud och
processadress** Jan Långstedt, advokat
Advokatbyrå MK-Law Ab
Biskopsbron 9 A
02230 Esbo
+358400538022
jan.langstedt@mklaw.fi

Myndighet Pargas stad
Strandvägen 28
21600 Pargas
pargas.fi

III. YRKANDEN

Sökanden kräver att Pargas stad upphäver beslutet om att ingå samarbete med Vitharun Ab om att ordna turistinformation i gästhamnen i Nagu under sommaren 2025.

IV. GRUNDER

Det tjänsteinnehavarbeslut som Pargas stads näringslivssektion och dess näringslivsdirektör gjort om att inleda samarbete med Vitharun Ab beaktar inte jämlikhetsprincipen och är således i strid med förvaltningslagens 6 §.

Beslutet och avtalet är också i strid med statsunderstödslagen, eftersom den utgör ett offentligt stöd som inte uppfyller de krav som ställs för offentliga stöd i stadsunderstödslagens 7 §.

Ingåendet av avtalet med Vitharun Ab har också gjorts i strid med förvaltningslagens 43 §, eftersom inget beslut om att ingå avtalet gjorts innan avtalets ingång, utan beslutet har gjorts sju veckor efter avtalets underskrift.

Vidare har Pargas stad försummat sin utredningsskyldighet och sin skyldighet att ge andra en möjlighet till inflytande på beslutet enligt förvaltningslagens 31 § och 41 §.

V. DETALJERADE MOTIVERINGAR

V.1 Händelseförloppet

Sundqvist Investments Oy Ab sköter trafiken på Skärgårdens lilla ringväg, upphandlad av NTM-centralen. Trafiken utgör understödd förbindelsefartygstrafik, vilket betyder att ersättningen från NTM-centralen får täcka högst 80 % av utgifterna relaterade till trafiken. Sundqvist Investments Oy Ab är således beroende av biljettintäkterna för att kunna sköta trafiken och även utveckla den. Både Pargas stad och Nådendal har ansett att trafiken på Lilla Ringvägen är mycket viktig för bägge kommunerna. Rutten går från Nagu till Själo och vidare till Hanka i Rymättylä och tillbaka.

Rederi Ab Vitharun är en privat aktör som sköter trafik med sina vattenbussar. Enligt handelsregistret har bolagets styrelseordförande fram till 9.9.2024 varit Herrick Ramberg, som också var verkställande direktör och styrelseordförande för Galonis Oy Ab, som skötte Nagu Gästhamn innan dess konkurs. Fram till 9.5.2025 har Ramberg varit registrerad som suppleant samt prokurist för Rederi Ab Vitharun.

Pargas stad har 30.4.2025 ingått ett avtal med Rederi Ab Vitharun gällande drift och skötsel av info-kiosken i Nagu hamn under sommarsäsongen 2025. Enligt avtalet betalar Rederi Ab Vitharun ingen hyra för kiosken och Pargas stad bidrar med 1000 euro per månad till bolaget för kostnader relaterade till driften av kiosken, inklusive löner och andra personalkostnader. Tjänstemannabeslutet om ingåendet av avtalet har gjorts i efterhand den 18.6.2025.

Rederi Ab Vitharun kör två rutter som konkurrerar med Sundqvist Investments Oy Ab, varav en är Nagu-Själo. Sundqvist Investments Oy Ab ser inget problem med konkurrens, eftersom det är bra både för marknaden och för att utveckla bolagets verksamhet, så länge det sker enligt lag och god sed, men i Nagu har Rederi Ab Vitharuns personal redan innan ovannämnda avtal med Pargas stad ingicks sprungit på kajen och försökt locka kunder som redan köar till Sundqvist Investment Oy Ab:s färja till att hellre resa med Rederi Ab Vitharuns färja. Rederi Ab Vitharun har dessutom planerat sin tidtabell så att de avgår precis lite innan Sundqvist Investments Oy Ab:s färja, vars tidtabell är beroende av andra förbindelsefartygs tidtabeller.

Efter att Rederi Ab Vitharun tagit över info-kiosken i Nagu, där största delen av trafiken till Själo går ifrån, använder de sin position i strid med god affärssed till att leda info-kioskens besökare till sin egen färja utan att nämna om att det också går en annan färja till Själo. Detta har vd Mats Sundqvist meddelat Pargas stad om skriftligen 2.6.2025. På så vis har Pargas stad beviljat Rederi Ab Vitharun en otillbörlig marknadsfördel gällande färjetrafiken.

V.2 Rättslig bedömning

V.2.1 Jämlikhetsprincipen

Enligt förvaltningslagens 6 § ska myndigheterna bemöta dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt. I rättspraxis och -litteratur är det fastställt att de i ovannämnda lagrum bestämda rättsprinciperna för förvaltningen gäller all verksamhet inom förvaltningsorgan, oavsett form och innehåll. Rättsprincipernas tillämpningsområde gäller således även genomförandet av offentliga tjänster och annan faktisk verksamhet samt i allmänhet myndigheternas verksamhet oavsett dess innehåll, liksom även utförandet av offentliga förvaltningsuppgifter. Jämlikhetsprincipen är också tillämplig vid myndighetens faktiska och privaträttsliga verksamhet, och den gäller både fysiska och juridiska personer.¹

Kravet på jämlik behandling i bemötandet är inte begränsat enbart till dem som vid en viss tidpunkt eller i ett visst ärende har direkt kontakt med myndigheten. Likabehandling ska tillämpas på alla som kan vara parter i det aktuella ärendet eller på annat sätt kan påverkas av ärendets handläggning, oavsett om de har kontakt med myndigheten eller inte.² Det är således klart att jämlikhetsprincipen ska tillämpas också i det beslut som denna begäran om omprövning gäller.

Genom att ingå avtal med Rederi Ab Vitharun, en av Sundqvist Investments Oy Ab:s konkurrenter, om skötseln av info-kiosken i Nagu utan att förbereda Sundqvist Investments Oy Ab en jämlik möjlighet att marknadsföra sina tjänster i hamnen har Pargas stad brutit mot jämlikhetsprincipen i beslutsfattandet gällande info-kiosken.

På basis av avtalets innehåll är det klart att Pargas stad insett att jämlikhetsprincipen tillämpas på avtalet och beslutet, eftersom enligt avtalet Rederi Ab Vitharun också ska sälja andra aktörers biljetter om de så vill. Detta är dock inte tillräckligt för att trygga en jämlik behandling, eftersom avtalet inte innehåller något krav om att bolaget också ska marknadsföra eller ens berätta om alternativa tjänster. Enligt avtalet ska Rederi Ab Vitharun avtala med de andra aktörerna om försäljningen av deras biljetter, men eftersom inga krav på villkoren i sådana avtal framställts av Pargas stad har Rederi Ab Vitharun inte i praktiken någon skyldighet att sälja t.ex. en konkurrents biljetter.

Vidare bryter Rederi Ab Vitharuns förfarande mot jämlikhetsprincipen då de vid skötseln av en offentlig funktion enbart marknadsför sina egna tjänster.

V.2.2 Lagen om statsunderstöd

Enligt statsunderstödslagens 4 § menas med offentliga stöd ekonomiska förmåner som t.ex. en kommun beviljar en privat aktör. Eftersom Pargas stad beviljat Rederi Ab Vitharun rätt att använda info-kiosken samt utföra sin verksamhet där utan att betala hyra, och med beaktande av att Pargas stad betalar Rederi Ab Vitharun ett stöd på 1000 euro per månad under avtalet, utgör arrangemanget ett offentligt stöd.

¹ Hallinto-oikeus, Olli Mäenpää, 2025.

² Ibid.

Lagen om statsunderstöd 7 § kräver bland annat att offentliga stöd inte får snedvrida konkurrens. Så som framförts ovan snedvrider avtalet med Rederi Ab Vitharun konkurrensen, eftersom andra aktörer i Nagu inte har en liknande möjlighet för marknadsföring av sina tjänster och Rederi Ab Vitharun enligt avtalet kan diktera de villkor på vilka de säljer andra aktörers biljetter i Pargas stads info-kiosk.

Rederi Ab Vitharun får också en otillbörlig konkurrensfördel av arrangemanget, då det inte framkommer att info-kiosken sköts av en privat aktör eller av rederibolaget själv, utan det för en utomstående verkar som om det skulle vara Pargas stad som rekommenderar Rederi Ab Vitharuns färja till besökarna.

Enligt statsunderstödslagen 7 § kan offentligt stöd beviljas enbart av synnerligen vägande skäl om stödet får användas för lönekostnader. På basis av avtalet med Pargas stad står Rederi Ab Vitharun bl.a. för bemanning, löner och personalkostnader gällande info-kioskens drift, och Pargas stad betalar ett bidrag på 1000 euro till Rederi Ab Vitharun för att bidra till dessa kostnader. Eftersom det inte har framförts och inte heller finns synnerligen vägande skäl för att bidra till lönekostnader, bryter avtalet också i detta avseende mot statsunderstödslagen.

V.2.3

Förfarandet vid beslutsfattandet

Beslutet om ingåendet av avtalet med Vitharun Ab har också gjorts i strid med förvaltningslagens 43 §, eftersom inget beslut om att ingå avtalet gjorts innan avtalets ingång, utan beslutet har gjorts sju veckor efter avtalets underskrift då Sundqvist Investments Oy Ab:s företrädare Mats Sundqvist bett Pargas stad om information och material om Pargas stads arrangemang gällande info-kiosken.

Vidare har Pargas stad försummat sin utredningsskyldighet och sin skyldighet att ge andra en möjlighet till inflytande på beslutet enligt förvaltningslagens 31 § och 41 §, eftersom Pargas stad inte utrett i vilken mån arrangemanget uppfyller förvaltningslagens och statsunderstödslagens krav på förvaltningsbeslut och offentliga stöd. Pargas stad har inte heller hört eller förberett tillfälle att framföra sin syn på arrangemanget för Sundqvist Investments Oy Ab eller andra som beslutet kan inverka på innan avtalet ingåtts eller beslutet gjorts.

Esbo, 26 juni 2025

SUNDQVIST INVESTMENTS OY AB

Uppgjord av

Jan Långstedt
Advokat